

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาวิเคราะห์ภาพย์เจ็ชามเทวีและวิรังคะ

ชื่อผู้เขียน นางสาววรางคณา สัทธิกัน

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมล้านนา

คณะกรรมการตอบวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์ ดร.อุดม	รุ่งเรืองศรี	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ทรงศักดิ์	ปรางค์วัฒนากุล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตรยูพา	สวัสดิพงษ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมภาพย์เจ็ชามเทวีและวิรังคะ ในด้านรูปแบบ กลวิธีการนำเสนอ และประเพณีวิถีชีวิตชาวล้านนาที่ปรากฏในเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่องนี้ รวมทั้งศึกษาภูมิหลังของผู้แต่งและสภาพสังคมในระยะเวลาที่แต่ง

จากการศึกษาด้านรูปแบบพบว่า วรรณกรรมเรื่องนี้มีรูปแบบเป็นนิทานคำภาพย์ ลักษณะคำประพันธ์มีทั้งคำประพันธ์ของภาคกลาง ได้แก่ ภาพย์ยานี ๑๑ ภาพย์สุรางคนางค์ ๓๒ ภาพย์ฉับ ๑๖ โคลงกลบท และคำประพันธ์ของภาคเหนือ ได้แก่ ร่ายยาว ร่ายสั้น และบทเพลงกล่อมเด็ก ในด้านกลวิธีการนำเสนอ ไกรศรี นิมมานหมินท์ ซึ่งเป็นผู้แต่งได้ใช้กลวิธีของการเล่าเจ็ชหรือนิทานโดยผู้แต่งเป็นผู้เล่าเอง (Omniscient point of view) ซึ่งมีลักษณะพิเศษคือ นอกจากผู้แต่งจะเล่าเรื่องราวของพระนางจามเทวีและขุนหลวงวิรังคะแล้ว ยังสามารถแทรกประเพณีและวิถีชีวิตของชาวล้านนาผสมไปในเรื่องนี้ได้อย่างเหมาะสม ส่วนกลวิธีการดำเนินเรื่องนั้น ภาพย์เจ็ชามเทวีและวิรังคะประกอบด้วยโครงเรื่องใหญ่และโครงเรื่องรอง ซึ่งโครงเรื่องรองนี้ช่วยสนับสนุนโครงเรื่องใหญ่ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำหรับความคิดหลักของวรรณกรรมเรื่องนี้คือการเล่าเรื่องราวของพระนางจามเทวีและขุนหลวง วิรังคะ กลวิธีการสร้างตัวละครของวรรณกรรมเรื่องนี้ใช้วิธีการนำเสนอโดยตรง (Direct Method) ส่วนด้านลักษณะการใช้ภาษาของวรรณกรรมเรื่องภาพย์เจ็ชามเทวีและวิรังคะนั้น มีลักษณะเด่นในด้านการใช้ภาษา

เชิงบรรยายที่เรียบง่าย แต่ไม่ขาดสุนทรียภาพ มีการใช้ภาษาสำนวนประกอบกับภาษาไทยกลางได้อย่างกลมกลืน

ในด้านประเพณีและวิถีชีวิตชาวล้านนาที่ปรากฏ ในเนื้อหาของกาพย์เห่ชมเทวีและวิริงคะนั้น เป็นประเพณีและวิถีชีวิตของชาวล้านนาที่ผู้แต่งได้แสดงผ่านโลกทัศน์อันเกิดจากการดำเนินชีวิต และประสบการณ์ของตน อีกทั้งยังมีการค้นคว้า ตรวจสอบข้อมูลจากผู้รู้ต่าง ๆ ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้วรรณกรรมเรื่องนี้มีคุณค่าในความแม่นยำชัดเจนของข้อมูล และเป็นบันทึกที่สำคัญเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับประเพณีและวิถีชีวิตของชาวล้านนา

Thesis Title An Analytical Study of Karp Jia Chammadevi Lae Viranga

Author Ms. Warangkana Sithdikan

M.A. Lanna Language and Literature

Examining Committee :

Professor Dr. Udom	Roongruangsri	Chairman
Associate Professor Songsak	Prangwatthanakun	Member
Assistant Professor Chatyupa	Sawaddipong	Member

Abstract

The purpose of this thesis is to analyze Karp Jia Chammadevi lae Viranga Literature regarding form, techniques and Lanna custom and folkway by studying the author's background and social context at the time of writing.

It is found that Karp Jia Chammadevi lae Viranga Literature's form is a Kamkarp tale. Types of verses used are both central i.e. Karpyanee 11, Karpsurangkanang 32, Karpchabang 16, Klongkolabot and northern i.e. long verse (Rai yao), short verse (Rai sun) and lullaby songs. Regarding the techniques of presentation, the author used story telling described by himself (Omniscient point of view). The uniqueness of the literature is that the author described the lives of Chammadevi and Khunluang Viranga with details of Lanna custom and folkway. Karp Jia Chammadevi lae Viranga consists main plots and sub plots. Using sub plots help clarify main plots. Theme of the

literature is Chammadevi and Khunluang Viranga's story. Direct method is used in character building. Language in this literature is simple, yet not lack of aesthetics. Mixture of Lanna and Central Thai language is beautifully done.

Lanna custom and folkway is presented through the author's personal experiences and his world view. As well, the author researched and validated data with experts. This makes Karp Jia Chammadevi lae Viranga Literature a precise and clear literature and an important record of Lanna custom and folkway.